

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Úthálózatunk fejlődése.

Emmi sem jellemzi jobban a mostani vármegyei kormányzatnak erőteljességét és nagy alkotásukra való igaz hivatottságát, mint a vármegyei úthálózatnak céltudatos gyarapodása. Ezen nagyszerű és életbe vágó programmnak egyik újabb megnyilatkozása az utolsó közgyűlésen helyeslő tudomásul vett előirányzat. Bunkósabb cáfolatot ennél kívánni se lehet azok ellen, akik a viszonyok ismerete nélkül szólván közügyeinkhez, ítéletük egyedüli forrását elfogult föltevésből bővítik és táplálják.

Többször volt már alkalmunk megemlíteni, hogy a közmunka okos felhasználása onnan keltezhető, mikor Sándor Béla mint alispán kimondotta és keresztül is vitte azt a nagy elvet, hogy a közmunka pénzben rovándó le. Ennek következetes alkalmazása teremtette meg műutainknak immár tekintélyes hálózatát és tette lehetővé, hogy a legközelebbi két évre a következő fontosabb beruházások vétettek előirányzatba: útépitési és fentartási költségekre 10,860 frt, napszamosokra 5000 frt, fedőanyagoknak szállítása 140,600 hosszmeternyi úttestre, összesen 4530 prizma kavics és homok, belekerül 67,268 frt 60 krba. Kerékvetők, korlátfákra és egyéb úttartozékok jókarban tartására 129,488 frt 60 kr vétetett föl. Ezen összegből 15,000 frt a törvényhatósági földutaknak jókarban tartására fog fordítani. Ilyen törvényhatósági földút van 807 kilométer hosszúságú; ezzel szemben a műutak hossza 179 kilométer.

Új utakra 142,000 frt fog fordítani. Névszerint a palánka újvidékre 70,000 frt; a bogojevarác-militics-hódsághira 50,000 frt, az ada-zentaira 8000 frt; a vilovai töltés út és hidjának 74 méterrel megnyújtása 10,000 frt, az ó-becei gőzhajó állomáshoz vezető út 668 méter hosszú útszakaszának átkövezésére 4000 frt.

Vasúti feljárót kapnak: Ada 3000 frt, Ó-Becse 6000 frt, Ó-Kanizsa 3200 frt, Almás 38,000 frt előirányzattal.

Helyi érdekű vasutak segélyezésére 35,000 frt; Bezdán, Kanizsa és Szenttamás utca-kövezésének támogatására 18,249 frt 25 kr fog fordítani.

Az 1891—92-ik évi első költségeloirányzat az új úti-törvény utasításához képest, szintén bemutatott és az alábbiakban ismertetjük annak érdemleges részleteit. Útbiztosok és útmesterek járandósága 5650 frt. Átalányokra 6213 frt. Útépitési, fentartási és felügyeleti költségekre, nevezetesen 53 útkaparó fizetésére s lakására 16,052 frt.

Fedőanyagot a zombor-bezdáni, zombor-apatini, zombor-kula-ó-becei, gombos-hódsághi, apatin-ó-szapári, palánka-újvidéki, újvidék-szegedi utakra, továbbá a szontai és topolyai vasúti feljárókra 9375 hosszmeternyi irányoztak elő 65,243 frt költséggel. A zombor-bezdáni, újvidék-temerini és titeli kongó-tégla utak javítására 12,000 frt.

E pontnál különös tetszéssel emeljük ki, hogy végre valahára egy régóta sajnosan nélkülözött szükség is kielégítést fog találni, értjük az útmutatókat. Reméljük, hogy ezek alkalmazását nem a műutakon fogják kezdeni, ahol ugyszólván fölöslegeseek, hanem a főbb mezei utakon, melyek fél napi járásokra terjedő határainkban éppen olyan pótolhatatlanok, mint a tengeren járónak a világitó torony.

Új utakra csak 93,000 frt van fölvéve. Ebből 45,000 frt a bogojevarác-militics-hódsághi útra esik, 48,000 frt pedig az apatin-szent-iváni út kiépítésére kellő 96,000 frtnak első fele gyanánt fog elhasználni. A szerencsés szent-ivániakat bizonyára sok községgel fogja ezen előnyért irigyleni. Ezzel egyszermind nyilván véget ért a zombor-apatini sokat tervezgetett szárnyvasút lételeének kérdése is, mert az apatiniak minden áldozat nélkül kényelmesen használhatják a közel eső prigl-szent-iváni állomást.

Annál többre kerülnek a vasúti feljárók; az ó-kéri 24,000, a bikityi 15,000, a moholyi 27,000, a petrovszellői 20,500 frtba fog majd kerülni.

Örömmel látjuk, hogy helyi érdekű vasutak támogatására 65,000 frt van fölvéve s ebből 30,000 frt a baja-zombor-újvidéki tervben lévő vonalnak segélyezésére van szánva. Azáltal, hogy a vármegye ékesszavu null-kban fejezi ki érdeklődését, előre is biztosítottak tekinthetni ezen nagyhivatásu vállalatot, mert a tekintélyes példát bizonyára a közvetlenül érdekelt községek is versenyezve fogják követni.

Minden nagy és költséges tervek biztosítása mellett még mindig marad 65,000 frt előre nem látható kiadásokra. Ezek szerint a vármegyei közmunka alap a legközelebbi két éven belül 814503 frt 48 krt fog a tökéletesebb közlekedés biztosítására fordítani. Ha az előző rendszerek hasonló érzéket tanusítottak volna a jövő iránt, mint a minőt a jelenlegi, sokat ócsárolt vezér-férfiaktól tapasztalunk: akkor most már nem a községeknek, hanem a szállásoknak igényeit lehetne lassankint fontolóra venni. Ha politikai ellenfeleink tettetett vakasága vagy tájékozatlansága ezen adatokkal szemben is megmarad a becsmérlés álláspontján: akkor a 200 kilométernyi műúton naponként végig robogó kocsik ezreinek zöreeje fogja az ő adatnélküli ócsárlásukat messze túlkiaítani.

Baloghy Ernő dr. urnak

mint a „Bácska“ új szerkesztőjének.

Kongnak, zúgnak a harangok, megnyílnak a sírboltok, mindenfelé hemzseg a nép, fényárban messzi világitanak a tenetők, teli virággal, mintha tavasz ujulna, pedig ellenkezőleg az enyészet gyásznapja ez, még is mondhatjuk, hogy a kereszténységnek legszebb, legkegyeletteljesebb ünnepe a halottak napja, melyben mindenki bánattal, vagy legalább kegyelettel emlékszik meg halottjairól, úgy mint az elhunyt időről. Mintegy tulvilági ködfátyolos képletben vonul el emlékünkből minden, mi a multban történt, és ha néha sajtó keblünk alig tud magához jönni fájdalomtól, még sem felejt koszorút tenni a sírokra, ezen áldozatunk az egyedüli, mit ilyenkor halottainknak adhatunk, így teszünk babékoszorút a hősök, tölgykoszorút az érdem és virágfüzért kedveseink sírlantjaira, és a ki azt sem teheti, legalább könnyeivel áztatja a korhadó kis fejfát.

De hasztalan minden gyász az örök törvény ellenében, csak a természet maga örök, működése folyton átalakul a mulandóság örvényében. Enyészet ragadja magával testünk és csak szellemünk mondhatja: exegi monumentum aere perennius!

Es ha nem is volna hitvallásunk, ezen örökös átalakulás egyszermind vigaszunk is az élet harcában, mert minden enyészet magában hordja egyszermind a jövő csiráját is, úgy, hogy nemzedékről nemzedékre haladhatunk az emberiség jövő céljai felé.

Le roi est mort, vive le roi! így mondom én is: emlékezzünk meg a multakra, de üdvözöljük egyszermind a jövőt.

Tizenhárom évre terjed „Bácska“ című lapunk működése, melyre büszkén pillanthatunk vissza; feladata minden vidéki lapnak nehéz, munkatársai kevesen vannak, működési köre korlátolt, a fővárosi sajtó kiesnyiloleg tekinti törekvését, a pártok viszálya, sokszor gyűlölete bénítólag hat irányára, mindennek dacára a „Bácska“ mindenkor lovagiasan felelt meg elvállalt kötelességeinek, sok lánsát tört jobbra-balra, a hol arra szükség volt, de mellette a tisztességet és az illedelmet soha sem tévesztette szem elől, hozzá a tudomány, művészet és a közérdek cikkeinek minden időben nyitva állott, és így méltán mondhatjuk, hogy a vidéki lapok között é a téren fehér holló, el is érte sokban működési célját, hatásköre egyre növekszik, munkatársai a legjobbakból folyton szaporodnak.

Es kinek köszönhetjük ezt leginkább? minden esetre azoknak, kik a lapszerkesztőség élén álltak. Ezek között legelső sorban a távozott dr. Molnár István Lajos szerkesztőt nevezem meg, ki ernyedetlen buzgalommal fáradozott évek hosszú során a kitűzött célok elérésére, ki még ellenei elismerését is kitudta vinni magának.

Engedje tisztelt barátom, hogy köszönetünk kijelentése mellett sajnálatom fejezem ki a régi szerkesztő távozása felett, de egyszermind hogy önt, mint a lapnak új szerkesztőjét üdvözölhessem, mert bizton hiszem, hogy a „Bácska“ iránya kezeiben változni nem fog, hogy mindig méltányolni fogja ugyan a sajtó szabadságát, de egyszermind szem előtt fogja tartani a tisztesség és illedelem korlátait, melyek nélkül a szabadság csak szabadosság és ürügyül szolgáló zászlója alatt csak botrány, rágalom és hazugsághoz vezet. Nem fogja követni mások példáját, kik bizva a „vituperando semper aliquid haeret“ mondatra, oly állhősiesen vagdalódnak.

Es ha ezt követi, bizton várhatjuk, hogy a közügynek nagy szolgálatot teend és nem fog szűkölködni munkatársakban, kik odaadással fogják munkáikat a „Bácska“ hasábjába hordani és örülni fognak egy oly közeget magokénak vallani, melynek zászlóján büszkén leng: „A szép, jó és igazért.“

Grosschmid Gábor.

Hirek.

Előléptetések a honvédségnél. Öfelsége október 26-án kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott: ezredessé báró Bibra Frigyes, a mi házi zászlóaljunknak sok évig volt parancsnokát, a ki nek távozását a polgárság és katonaság még ma is sajnálja. De nemcsak a távozott parancsnokot érte kitüntetés, hanem a jelenlegi őrnagy, Uher Vilmos ur is előléptetve ezredessé. Ezenfelül a mi tisztikarunkban nem fordult elő csillaghullás; de viszont Sulyok Mór főhadnagy, ki legutóbb Zomborba áthelyeztetett, második osztályú századosná, s Szulha József főhadnagy, ki sok évig szolgált zászlóaljunknál, szintén II. o. kapitánnyá léptettek elő. Végül itt említendő fel, hogy a vármegyebeli ismertebb családok fiai közül Kovachich János almási illetőségű huszár főhadnagy századosná és Vojnits Dávid, az ó-morovicai általános Dávid bácsinak hozzá méltó derék unokája, hadapród-tiszthelyettesből honvédhuszár hadnagygyá lépett elő. — A szabadkai 6-ik honvéd gyalogezredben a következők léptek elő: Alezredes lett Cziráky Sándor; főhadnagy lett Mary Sándor hadnagy (Szabadka); hadnagyok lettek: szendrői Török László (Zombor) és Beer Márk (Újvidék) hadapród-tiszthelyettesek. — A tartalékból a tetteges állományba felvették Haus József főhadnagyot (Szabadka) és Karváz Pál hadnagyot (Szabadka).

Kinevezések a csász. és kir. hadseregben. Ezredessé: Gstöttner Károly alezredes; őrnagygyá: Dworzak Nándor I-ő oszt. százados; I-ő oszt. századosná: Babić Antal II. oszt. százados; II. oszt. századosná: Hauska Ottó főhadnagy; főhadnagygyá: Köszeghy József hadnagy; mindannyian az ezredben megmaradtak.

Kitüntetés. Az országos szabadelvűpártban a pártkör igazgatója, Mörice Pál lemondván e tisztéről, az értekezlet e minőségben 18 év óta kifejtett buzgó tevékenységéért egyhangulag köszönetet szavazott s megválasztotta a pártkör igazgatójának Latinovits Ernőt, a rigyicai választókörletnek méltán népszerű képviselőjét, vármegyei közéletünk egyik vezéralakját.

Személyi hir. Lovag Fehér Ipoly tankertileti főigazgató, Torday György panosovai főgimnáziumi igazgató és Csorba Ferenc kultuszminiszteri fogalmazó urak kedden délután városunkba érkeztek a főgimnázium megvizsgálására és holnapig körünkben időznek.

Az ágost. evang. híveknek tudomásul adatik, hogy november 2-án délelőtt 10 órakor az e célra kibérelt helyiségben istentisztelet fog tartatni, melyre a tisztelt hívek czennel meghívattak. Korossy Emil, ág. ev. lelkész. Gallé Emil, egyházi felügyelő.

Kulpinból írják: A karloviçi patriárka az ottani theologiai intézet reformját azzal kezdte meg, hogy a lemondott Radics Emilián helyébe nem nevezett ki rektort, hanem a tanári karnak megadta a jogot, hogy évenként saját kebeléből válasszon rektort.

Kinevezés. Öfelsége Nagy János komáromi aljárásbíró a szabadkai törvényszékhez bíróvá nevezte ki.

Kinevezés. Weber Sándor kulai inok a zombori törvényszékhez segéd telekkönyvvezetővé kinevezetett.

Kinevezés. A szabadkai kir. törvényszék elnöke a bajai kir.járásbírószághoz díjas joggyakornokká ifj. Kósa Károly ottani díjtalan joggyakornokot nevezte ki.

Szerb egyházi hírek. Az újvidéki „Zasztava“ szerint a karloviçi szerb püspöki zsinat (synodus) összejövele a folyó évi december hóig elhalasztatott, és pedig a kormány tavrati felhívására, miről a szerb gör. kel. püspökök, mint a synodus tagjai, azonnal tavrati uton értesítettek. — Ugyancsak a „Zaszt.“ szerint a szerb kongresszusi választmány s a néhai Angyelic patriarcha testvére: Angyelic István lelkész között az elhunyt patriarcha hagyatékára nézve az egyezség létesült olyképp, hogy ezen hagyaték két egyenlő részre osztatik fel, s az egyik rész a szerb nemzeti egyházi

alapoknak, a másik fele része pedig Angyeli István, lelkésznek jut.

Adakozók névsora. A „Bácska” kiadóhivatalnál a kupuszina tüzkárosultak részére újabb adakoztak: A zombori iskolának zárójára 3 frt, id. Husveth István 10 frt, ifj. Husveth István 10 frt, Husveth Károly 5 frt. A bogojevai ifjuság által rendezett táncmulatság jövedelme felülfizetésekkel 41 frt 10 kr, összesen 69 frt 10 kr. Ezen összeghez hozzáadva a 83-ik számban kimutatott 499 frt 10 krt, összesen befolyt eddig 568 frt 20 kr, azaz: ötszázhatvannyolc forint 20 kr. További szíves adományokat elfogad és rendelkezési helyére juttat, Zombor, 1890. évi október hó 30-án, a „Bácska” kiadója.

Jövedelem és felülfizetések. A bogojevai ifjuság október hó 25-én a kupuszina tüzkárosultak javára a Vidákovits féle vendéglőben zártkörű táncmulatságot rendezett, melyen a felülfizetésekkel együtt 41 frt 10 kr jött be, leszámítva a költségeket. Felülfizettek: Meló Ferenc 50 kr, dr. Friedmann Samu Szónta 1 frt, dr. Politzer-Mór 50 kr, Linder György 50 kr, Krausz Mór 50 kr, Torma József Zombor 50 kr, Szobonya Fabián 1 frt, Missy Gyula 50 kr, Horváth Ágoston 1 frt, Denk János 1 frt, Neumann Henrik 50 kr, Spitzer Jakab 50 kr, Bódy Andor 50 kr, Kaufmann Manó Gombos 50 kr, Neiner Dávid Gombos 50 kr, Berecz Károly 3 frt 50 kr, Lakatos József 30 kr, Berecz Ilka Karavukova 50 kr, Nagy Pál 1 frt 50 kr, Baumgarten család 1 frt 94 kr, Weisz Lázár 50 kr, N. N. 1 frt, Csillty Benó 1 frt, Schmidt Mihály Gombos 1 frt 50 kr, Nemes János 20 kr, Mohár Gábor 1 frt, Wagner Konrad Gombos 1 frt, Mészár Mihály 1 frt, Stein Frigyes Gombos 1 frt, Löwinger Ignác Gombos 1 frt, Linder József 50 kr.

Himen. Styrum Mór, zombori kir. bir. végrehajtó esküvője Wollheim Juliska kisasszonnyal folyó évi november hó 4-én d. e. 10 órakor lesz Topolyán.

Elköltözött városunkból dr. Michailovits István ügyvéd Szabadkára.

Baromfi vész dúl a város határában; kivált a zsarkovai szállításokon az eperfiak tele vannak aggatva elhullott baromfiakkal. A nép e vészszel szemben, mely most már öszönként ellátogat hozzánk, tehetetlen, mert kioktatva nincsen. pedig talán csak ez ellen is lehetne valamit tenni, ha más korszakokat el tudnak szigetelni vagy legalább mérsekelni.

A tél jele. A szegények házában ahol a mult hó végéig csak 16—18 volt a létszám, most két annyi a téli pillenőt kereső tömeg. Vajjon nem lehetne ezeket hasznosan foglalkoztatni?

Színházi hír. Megtűközzel olvastuk, hogy a színházunk szombat, Mindenszentek estjén, valami bohózatot operettet akar adni, és reméljük, hogy ezen elhatározás csak tévedésen alapul, a melyet az igazgatóság sietni fog kiigazítani, és valamely, a kegyeletes ünnepe méltóságával inkább meggyeztethető komoly darabot elővenni. (Beküldött.) (Talán nem vette észre a t. bekiadó, hogy az idén a Mindenszentek estjén, azon véletlen folytán, hogy rája vasárnap következik, nem esik a megszokott mérlegelés alá, hanem éppen úgy tekintendő, mint bármelyik másik ünnepnap, melyeken pedig a legerkényebb osztályok megbotranykozása nélkül, sőt hozzájárulásával szokás mindenütt színházat élvezni. Hanem azt az indítványt, hogy vasárnap este ne legyen, vagy alkalomszerűbb előadás legyen, mi is tudnók a másnap szentségével tárogatni; habár szegény Egyrtől a skandalozus pártoláshiany mellett még egy vasárnapi estét is elvonni, megint nehéz feladat; mert ha már inhumánusnak kell lennem, inkább vagyok az a holtak iránt, mint az élők iránt. Egyébiránt előre megnyugodhatunk abban, amit a színház bizottság végez: mert hát mindenkinél jó kalászt sütni úgy se lehet. Radv.)

Üngyilkosság. Zomborban e hó 22-dikén délelőtt 8 órakor a Cservenka külvárosi 227. sz. házban Protits György neje állítólag részegségben felakasztotta magát. A hullát még az nap dr. Hävel törv. orvos dr. Millasevits aligység. dr. Kovács jegyző és a rendőri orvosok jelenlétében felboncolták.

Jubiláris banket. A zombori színházról a magyar színeszet száz éves jubileumát a szombati disz-cloadáson kívül bankettel is megünneplelte. A társas esteli a díszelőadás után az Elefant (színház) szálló étkező termében volt és részt vettek abban a város színházi bizottságának tagjai is, elikkön Csillás Benó dr. polgármesterrel, meg a helybeli magyar lapok képviselői. Felkösöntöket mondottak Csillás polgármester, Deréki Antal, színházi rendező, dr. Sztójkovits Péter és dr. Ger-tinger Pál, a színházi bizottság tagjai, dr. Molnár Gyula felszerkesztő és még néhányan. Dr. Sztójkovits Péter felkösöntőjében a színházról annyiban bevezte utó-ronek, amennyiben Zomborban az idegen ajtkiakkal a szep magyar nyelvet megkedveltetni van hivatta. A ked-delyes lakomát reggeli 5 óráig tartó tánc követte, mely-ben a város előkelő fiataljainak néhány tagja is részt vett.

Megszűnt száj- és körfőfájás. A kerületi állami allatorvosoknak előterjesztése alapján Bajnok és Martonos községekben a szarvasmarhák között járva-nyosan uralkodott száj- és körfőfájás megszűntnek nyil-vanítottatvan, azok a zarlát alól feloldatnak.

Házi ezredünk Zomborban. Tegnapelőtt, szerdán délután 1 óra 24 perckor érkezett egy külön-külön katona szállító vonaton házi ezredünk egyik esportja Lazich Jenő ezredes ezredparancsnok vezetésével 25 tiszttel városunkba, hol is egy óra hosszat időztek. Tegnap délután, azaz esütőkoron, ugyanabban az idő-ben, melyben az első, érkezett az ezred második esportja Göttinger Károly ezredes vezetésével 20 tiszttel. Az ezredet mind a két napon az itt állomásozó közös és honvéd tisztkar fogadta és dacára a rossz időnek, igen nagy közönség volt a pályaudvaron, de különösen sok idegen, kik részint öveikkel találkozni, részint pedig azokat, kik szabadságra mennek, fogadni jelentek meg. Az ezred zenéje a kintlévő közönség mulattatására az első napon itt időzése alatt a pályaház előtt szebbnél-szebb darabokat játszott.

Új jogtudor. Szilágyi Mór itteni előkelő ügyvédnek Vilmos fia letette a jogból a doctorátust. Az új doctor csak most fog rendes sorozás alá kerülni.

Székostvény. A rackevai járásbírósg jelenté hogy Rostas Imre lopás bűntete miatt vadolt, földzés közben megszökövén, felhivattak az ország összes bíróságai és hatóságai, miszerint nevezett a személyleírás alapján nyomoztatni, őt feltalálása esetén letartóztatni s e kir. járásbíróshoz kísértetni sziveskedjenek. Személyleírása: színteteshegyre állítólag Szőreg, Bácsmegeye, 30 éves, róm.

kath., özvegy, rostakészítő, csavargó lókupee, közép nagyságu, erős testalkatú, barna aresztű, fekete haja, alacsony homloku, fekete szemű, ép fogu, barna, hosszú, tömött bajszu, barna szakáll, oláh, német, szerb, magyar és cigány nyelvet beszélő, új kék magyar nadrágot és gyapot mándult visel, fején új pörge kalap, bélésében „Kerekes Lajos Laczházán” cím olvasható. Végül megjegyeztetik, hogy nevezett Mária nevű özvegy asz-szony szeretője van. A ki tud róla, jelentse be az igaz-ság a táján.

Új gimnázium fog épülni Baján, illetve a régi gyökeresen át fog alakítani, mert a belügyminiszter a város által hozzájárulásképpen megszavazott 10.000 frtot jóváhagyta.

Apatinban nagy felindulást keltett az a kőszá-hir hogy az ottani járásbírósg a székhelyek végleges szervezésekor fel fog oszlatatni s a zomboriba bekebe-leztetni. E pletykának még komolyabb emberek is fel-ültek; pedig lát Apatinnak 12500 lakosa, továbbá a minden magyarizált dacára oda vergáló 2—3 szomszéd nagyközség egymagában biztosítja a létező állapot foly-tonosságát, ha eltekintünk is attól, hogy Apatint a kor-mánypárt a jelenért és jövőért, az ellenzék pedig hálá-ból a multért, protegálni fogja.

Tyosztis beszéltet magáról. A betyár ro-mantikának megfogott számu hívei előtt folyik a tör-vényszék termében ezen akasztófa virág fölött a vég-tárgyalás. Az ítéletet, mely csak hetek mulva várható, annak idején ismertetni fogjuk; ellenben egyhangu bü-nalajstromát és cinkostársainak állatiasságait nem tartjuk méltónak a festékre. A kíváncsiak majd megvehetik 3 krért a — ponyvárol.

Zálogárverés lesz a zombori bank intézetében december 2-án; a szeptember végéig ki nem váltott tárg-nyak kerülnek kőtyavetere. (Kőtyavete = Ko otye vete, magyarul: Ki ad többet?)

Bucuk tömege lesz szombaton, névszerint Csonoplya, Dautova, Kucera, Petrovoszellón, Sükösdön; utána vasárnap Bezdánban. Ha már bejöttünk a ka-lendarjomba, hát némely templomba nem járó ember kedveért megjegyezzük, hogy halottak napja vasárnapra nem eshetvén, hétfőn fog megünnepeletni.

A filoxera-lepett vidékek figyelmébe ajánljuk Baross Károly „Szőlőink újjaalaktása” című híres új könyvét. Ára (Budapesten, a köztelken) 1 frt.

Ertekezlet folyik a mostani esti órákban a polgármester ur hivatalos helyiségében. Arról folyik az eszmecsere, miként kellene a közönségben a színház-látogatási kedvet fokozni és ébrentartani.

Pénzügyi palota. Legfelsőbb helyen immár el van döntve, hogy a mostani kinstári ügyészség az adóhivattall összecéppítették s ezen új helyiségekbe vonul a pénzügyigazgatóság most ugyszólván munkakép-telenül összeszorongatott személyzete. A kinstári ügyész-ség a mostani adófelosztásmási (volt jóságigazgató) házba vonul, az adóhivatal pedig a pénzügyorség helyére; ezeket a templommal szemközi toronyépítlet fogadja be.

A hurcolkodóknak beborult, egyre szakad az eső. Amennyiben előzetők, fogadják — résztvettünk.

Szenvedők figyelmébe ajánljuk dr. Szabó Sándor orvos lakásváltóztatási hirdetésnyét.

Pályázat. Hódásgh községében szülésznői ál-lásra pályázat van hirdetve.

A tüzoltószér vásár esurom esőben, kevés külső zajjal, de azért teljes sikerrel folyt le. Az alispán ur kezdtől fogva végig jelen volt a műszaki próbákon. Képviselve voltak: Geitner és Rausch, Walter Ferenc, Tarnóczy Gusztáv budapesti, Trogmayer Gyula újvidéki gyárosok. Kimondatott, hogy közönségenkint elsőnek a fa-lusi feeskeudó, másodiknak a vészkoesi, harmadiknak a hidrofro szerzendő be aszerint, amint a község nagysága több vagy kevesebb eszköztesz szükségessé. Ad I. Trogmayer és Tarnóczy, ad II. Trogmayer és Geitner Rausch, ad III. Tarnóczy-féle szerkeket ajánlotta a bizottság, melyben Latinovits Pál, dr. Kék Lajos, Szebold Károly, Demetrovits Sándor, Nagl István (Apatin), dr. Vadas Kálmán, Horu István (Bács), Keszner Ernő, Csermák Károly vettek részt, Városg Lászlónak, a zombori tüzoltóság főparancsnokának tevékeny elnökléte alatt.

Ügyvédi iroda. Dr. Balogh Ernő köz- és váltó-ügyvéd a szabadkai ügyvédi kamarába belepített és Zom-borban ügyvédi irodát nyitott. Lakása a vármegyeház északi oldalától átellenbe, a „Fekete ló” melletti Dekker-házban van. Azért említtük mindezt fel oly részletessé-gel, mert a „Bácska” szerkesztését a jövő számtól kezdve a nevezett ügyvéd szíves elvállalni, aki világlátott-sága mellett e lap hasábjain is számos cikkben bebony-nította hivatalmát és mint minden irányban függet-len férfi, bizonyára helyt fog állani a jövő számban részletesen kifejtendő programjában. Előre is ajánljuk őt lapunk pártolói figyelmébe azzal a biztosítással, hogy jóakaratakat új meg új érdemek által fogja maga iránt minél előbb állandósítani.

Színház.

Sardou hatásos drámájának, „Fedora”-nak keddi előadása nem elégitette ki várakozásunkat. A főszereplők közül Szarvasi (De Sireux) kinosan akadozott, László Gyula (Ipanoff Lorisz) pedig ére nélkül való hangon, és a végzőtagokat következetesen az érthetelenségig halkítva beszélt. Aitner Ilka (Fedora), ez az igazán ér-telmes színésznő sem számíthatja ezt az estét a legsi-keresebbek közé. Mondani valóját ugyan annyira tudni látszott, hogy sokszor belevágot az előtte szólvó szavába, még mielőtt annak szavaiból megérthette volna, mit akar mondani, de nem nyújtott olyan jól átgondolt és minden részében kidolgozott alakítást, mely a közvetlenség ere-jével ragadja el a hallgatót. Legteljesebb sikert a 3. és 4. felvonásokban ért el. Ötözkei izlések voltak. Cserna Eszti neve megint hiában állott a színpadon. He-lyette Sokareff Olga grófné kisebb szerepét B. Kiss Ilon játszotta el sikerrel. A kisebb parthiek elég jól voltak betöltve.

Szerdán Lecoq kedves zenéjű operettje: „Kis-asszony feleségem” került színe közepes sikerrel. Mar-jolainet B. Szöllősy Ilona ismert kedveségével játszotta. A tapsok, melyeket kapott, inkább élénk játékat, mint enéket illeltek. Közép hangjai csak nem akarnak cse-gegni és a fúdoklasszerű lélekzetvétel mindig kísérti. Leginkább azok a dalai tetszettek, melyek nem a szívre appellálnak. Talpraesett, eleven kis Aveline volt B. Práger Zsuzsi, kinek „De a véreue” refrainú kupléját

múltán tapsolták. Perényinek (Frikkel) éneke jobb volt, mint játéka. A bucsuzó kettős keringő részében Szöllősy Ilonával együtt kiesett az itemből. A harmadik felvo-násban kalapjával és boeskorával a drótos tótkra em-lékeztetett. Borbély Sándor (Palaméd van der Bum) egykedvűen játszott. Jobbak voltak Liptay (Petersop) és Csatar (Hannibál). A karok összevágóak voltak. Csak az alt-szólam volt tulerős. Az előadás vontatva ment. Közönség feltűnő kis számban. A földszinten kevés ki-vételrel a tüzoltó-szerek kiállítására bejött idegenek fog-laltak helyet.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1890. évi október hó 30-án délelőtt 10 órakor rendes közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal:

I. Felolvastattott a polgármesteri jelentés, melynek szövszerinti szövege a következő:

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Folyó évi október havi jelentésemet van szerenésém a következőkben előterjeszteni:

I. A városi tisztkar tagjai hivatalos kötelességeiket a lefolyt hóban is teljesen kielégítően teljesítették. Fe-gyelmi eset, vagy kisebbségi bírságolás nem fordult elő. Beérkezett a tanács iktatóba 767 ügydarab hozzá-adva a mult havi 974 hátralékot, elintézendő volt 1741, melyből 1284 elintéztetvén, hátralékban maradt 457.

II. Az árvászeknél a 223 mult havi hátralékkal együtt 352 ügydarab lelvén elintézendő, ebből elintézte-tett 265, hátralékban maradt 87.

III. A községi bíróságnál el volt intézendő 470 ügydarab, melyből 318 ügydarab elintéztetvén, hátralék-ban maradt még 152.

IV. A rendőrkapitányságnál beérkezett 640 ügy-darab közül 615 elintéztetett. A közbiztonság állapofa kielégítő volt, tüzeset egy fordult elő. Eltoloncoltatott 1, áttoloncoltatott 6 egyén.

V. Az egészségügyi viszonyok a lefolyt hóban ked-vezőtlenek voltak. Az uralkodó kór meny- és idült tüdőbántalom volt. A vörheny járványszerűleg is fellé-pett és a roncsoló toroklob csakis egyes esetei mutat-koztak.

VI. Befolyt a városi pénztáraknál e hóban:

Allami adó	13414 frt 68 kr.
Községi adópótlék	4352 frt 15 kr.
Országos közmunka	667 frt 20 kr.
Községi közmunka	168 frt 13 kr.
Hadmertességi díj	153 frt — kr.
Birtokváltóztatási díj	902 frt 50 kr.

VII. Az artészai kút medence készítésének munká-latai legnagyobbbrést már befejezést nyertek, csakis a községyen alkalmazandó vasrács hiányzik még, mely azonban szintén rövid idő alatt el fog készülni.

VIII. A Bezeredy örökösöktől a szépitési alaphól megvásárolt 657 ölnyi telekre vonatkozó közgyűlési határozat jóváhagyatván, az ezen alkalomból a bajai ut végén eszközöndő szabályozási munkálatok mielőbbi ki-vitele iránt intézkedtem.

IX. A tekintetes törvényhatósági bizottságnak mult ülésében kelt határozata alapján a nemzet vértannai aradi szobrára annak leleplezése alkalmából a város közön-ségének nevében díszes koszorút helyeztem el, egyben pedig van szerenésém az ezen szoborleleplezés alkalmá-ból a város közönségének a rendező bizottság által meg-küldött emlékrmet bemutatni.

X. Átérezve azon csapás súlyát, mely Kupuszina szomszédos községet e hó 2-án nagyrészben elhamvaszt-totta, ismerve a tekintetes törvényhatósági bizottságnak ily alkalomkor tanusított áldozatkészségét és ismerve a rögötni segély fontosságát, a városi tanács a város köz-önsége nevében a károsultak segélyezésére a tüzvést követő napon 100 forintot küldött át a vármegye alis-pánjának.

Azon kérelemmel fordulok a tekintetes törvény-hatósági bizottsághoz, miszerint ezen jelentésemet tudó-másul venni méltóztassék.

Eljenzéssel tudomásul vétetett.

2. Közoktatásügyi miniszter leirata a kegyuri jog gyakorlása és az ezzel kapcsolatos egyházi vagyonkezelés tárgyában szabályrendelet alkotása iránt. A magas mi-niszteri rendelet, melyet lapunk f. évi 77-ik számában egész terjedelmében közöltünk, felolvastott s tudomásul vétel mellett a városi polgármester, dr. Csillás Benó el-nökléte alatt bizottság küldetett ki: Aszt Nándor, Barthal József, Buday József, dr. Falcione Nándor, Fejér Gyula, Koczkar Zsigmond, dr. Margalits Ede, Molnár István, Poeskay Sándor, Reitter Nándor, Széchenyi József, Szilávy Ferenc és Valter Nándor urakból, — azzal, miszerint Zombor sz. kir. városának a római katolikus egyházzal szemben fennálló s a miniszteri rendelet értelménél egye-dül a várost megillető kegyuri jogának mikénti gyakor-lása és az ezzel kapcsolatos egyházi vagyon mikénti kezelésének tárgyában szabályrendelet alkossion és azt a legközelebbi rendes közgyűlés elé bterjeszse.

3. Belügyminiszteri leirat a honvédlaktanya építés tervéi és költségvetése iránt Balázs Ernővel kötött szer-ződés jóváhagyása tárgyában. A városnak Balázs Ernő-vel 700 frt tiszteletdíj mellett kötött szerződése jóváha-gyatván, a fenti összeg a laktanyakölésönből fog fedez-tetni s ennek jóváhagyása a m. kir. belügyminiszteről ké-relmeztetni.

4. Gromon Dezső honvédelmi államtitkár ur óméltó-ságának köszönetnyilvánító levele legfelsőbb kintüntetése alkalmából a város közönsége által hozzá intézett üd-vözletre. Felolvastott, eljenzéssel tisztelettel tudomásul vétetett.

5. Az üresedésben levő írnoiki állás választás utján való betöltése. Megválasztatik a kijelölt bizottság és pe-dig a városi törvényhatóság részéről: dr. Sztójkovits Péter, dr. Spitzer Mór és Gottlieb Márton, a főispán ur óméltósága törvényadta jogánál fogva kinevezi: Molnár István, Zsvianovits Samu és Bittermann Nándort, mire a gyűlést néhány percre felfüggeszti. A kijelölt bizottság visszatérte után megválasztatik az egyedüli folyamodó Grigorievits István, ki is az esküt nyomban leteszi.

6. A honvédlaktanya építéséhez szükséges telek megvétele iránt özv. Schneiderbauer Vilmmál kötött adá-s-vevési szerződés tárgyában hozandó határozat. A honvéd-

laktanya l szerinti sz roztatott.

7. Gyula-féle szolgálát adatik.

8. P. tonai gya katasztráli végett a s időtartamra felhatalmaz.

9. Tan iránt Nikoli váhagyatik.

10. A s 1889. évi és számadásai. Éve megada- t fr tulkiadás.

11. Hon sitasa iránt a iránt. Tudomá

12. Fiz- Jegyző-k novits Samu küldetnek.

Oroszország.

Az orosz nyában fénye felállításával. A merénylet az felszigeten lako zet fennállását tenni, hogy az vasz és kétszint akkoriban orosz ügyesen csinálta hogy a szerb dip merénylet a szerb nemzet j Valóban diplomá nélkül lett megb ország belátta, ho egykönnyen a lo céljainak és török Ez a másik ut az remessék meg az nek, melynek né-jának tradicionális a nagy bolgár nem magot, a melyből politikai élete és az orosz diplomáci az orosz állami ed ved, hogy az orosz a nagy bolgár nem egyházi, azután po geten annak idején lett még három önz dig a bolgár törny a bolgár nemzet ha szerb patriarclátus rög — ugynevezett e. keleti balkáni g tushoz tartozott és gyékbe az érsekeket zak- és iskolákba t tében nagyon előse nyek előrgyösítésé

Ignyatiev tábor az iniciatívát a bol- O egyserüen azt k gyékbe bolgár szilt konstantinápolyi patri gonsnak látszó öhájtás bolgárok, de Orosz s tek bolgár püspökök tuk volt bolgár egyhá lákat felállítani és ni mazni. A bolgarság ez alatt nagy haladást t anyagilag hatalmasan stantinápolyi patriarcl cegovina szerb egyhá nem jutott észbe köz ezen egyházmegyékbe hogy itt is szervezessen iskolák. Ignyatiev tábor nagykövet Konstantiná folyással birt; ez idő a bolgár egyházmegyék exarchatus és a bolgár egyetlen egy szerb sen püspökké, hogy a szerb t. i. a szerb iskola és nyére van, az tekinté nek, de akinek jözan e kell látni, hogy ez sz orosz politikának taktik nében. Ignyatiev tábor riárkakat a bolgárok királyság erélyesen né miszerint az orosz diplo bolgár egyház a konstan elválni, a mely azután zet ethnografiai határát. rekvéni hajótörést szen kök révén erőlyesen köv chatus felállítását. Erre redt mely álmából, mert szély fényegeti a szerb exarchatus létrejön orosz sította konstantinápolyi k

- laktanya kibővítéséhez szükséges telek 7500 frtert, névszerinti szavazás megejtése mellett, megvétetni határozatott.
7. Frank Mihály joghallgató kérvénye a Falcione Gyula-féle alapítványból járó ösztöndíjának az önkényesi szolgálat évére leendő folyósítása iránt. Kérelmének helyadatik.
8. Pénzügyi és gazdasági bizottság jelentése a katonai gyakorlótér újabb bérbeadása tárgyában. A 24 katasztrális holdra terjedő gyakorlótérnek átengedése végett a szerződésnek évi o. e. 556 frt 80 kral, 10 évi időtartamra megkötésére dr. Csibás Benő polgármester felhatalmaztatik.
9. Tanácsi jelentés a 2. és 3. számú bolthelyiségek iránt Nikóla Istvánnal kötött szerződés tárgyában. Jóváhagyatik.
10. A szepitészeti alap, szegényalap és kórházalap 1889. évi és a kórházépítési alap 1876. évi megvisszavált számadásai. A felmentvények a számadóknak az 1889. évre megadatnak, az 1876. éviakra pedig a számadók 1 fr tulkiadásnak megtérítésében elmarasztaltatnak.
11. Hontvármegye átirata a közigazgatás államosítása iránt a képviselőházhoz intézett felirat pártolása iránt. Tudomásul vétetett.
12. Fizetési előleg iránti kérvények. Megadatnak. Jegyzőkönyv hiteltesítőkül: Molnár István, Zsivánovits Samu, Lang Flórián és Bittermann Nándor kiküldetnek.

Lapszemle.

Oroszország politikája a szerb nemzet irányában.

(Nase Doba után.)

VII.

Az orosz tradicionális politika a szerb nemzet irányában fényesen visszatükröződik a bolgár exarchatus felállításával. A bolgár exarchatus alapítása legnagyobb merénylet az orosz politika részéről, amely a Balkán félszigeten lakó szerb nemzetet érte. Ezzel a szerb nemzet fennállását teljesen tönkre akarta az orosz politika tenni, hogy az többé soha önállóvá ne lehessen. A ravasz és kétszínű orosz diplomata, Ignatyiev tábornok akkoriban orosz nagykövet volt Konstantinápolyban, oly ügyesen csinálta ezt a merényletet a szerb nemzet ellen, hogy a szerb diplomácia nem is vette észre, hogy ezen merénylet a szerb nemzet ellen intéztetik, amelylyel a szerb nemzet jövőjét örökre megsemmisíteni akarta. Valóban diplomáciánk Ignatyiev tábornok által szappan nélkül lett megbortolva. A krimi háború után Oroszország belátta, hogy Európa eles szemei miatt nem juthat egykönnyen a Boszporusz és Dardanellákhoz és azért céljainak és törekvéseinek kivételére más utakat keresett. Ez a másik ut az volt, hogy legalább egyházi terep-teremtessék meg az individualitást a nagy bolgár nemzetnek, melynek révén Oroszország elérné keleti politikájának tradicionális céljait. Egyházi terep megteremtési a nagy bolgár nemzetet, annyit jelentett, mint elvetni a magot, amelyből idővel ki fog nőni a bolgár nemzet politikai élete és amelynek egyéb feladata nem lesz, az orosz diplomácia számítása szerint, mint kizárólagosan az orosz állami érdekeket szolgálja. Kétséget nem szenved, hogy az oroszokat ezen eszme vezérelte, a mikor a nagy bolgár nemzetet óhajtott megteremtetni, először egyházi, azután pedig politikai terep. A Balkán félszigeten annak idején a konstantinápolyi patriarchátus mellett még három önálló egyházi patriarchátus volt és pedig a bolgár tirnovai patriarchátus, mely 1394. évben a bolgár nemzet bukása után megszűnt létezni, a pétykai szerb patriarchátus, mely 1766. évben, és az ordisi görög — ugynevezett prima Justiniana — metropolija, mely 1767. évben megszűnt létezni. Ez idő óta az egész g. n. e. keleti balkáni egyház a konstantinápolyi patriarchátushoz tartozik és ez nevezte ki az illető egyházmegyékbe az érsekeket és püspököket, behozta az egyház- és iskolákba a görög nyelvet és ennek következtében nagyon elősegítette a szlovén és albán keresztények elgörögösítését.

Ignatyiev tábornok ügyesen és ravaszul kezdte meg az iniciatívát a bolgár egyházi élet megteremtésében. O egyszerűen azt kívánta, hogy a bolgár egyházmegyékbe bolgár születésű püspökök neveztesse ki. A konstantinápolyi patriarchák nem mondtak ellene e jogosnak látszó óhajtnak és így rövid idő alatt született bolgárok, de Oroszországban tanult és nevelt papok lettek bolgár püspökökké kinevezve. Ezeknek első feladatuk volt bolgár egyházközségeket szervezni, bolgár iskolákat felállítani és mindenhol bolgár papokat alkalmazni. A bolgarság egyházi és kulturális terep rövid idő alatt nagy haladást tett, mert Oroszország erkölcsileg és anyagilag hatalmasan elősegítette. Akkoriban a konstantinápolyi patriarchátus alá tartoztak Bosznia és Hercegovina szerb egyházmegyéi is; no de Ignatyievnek nem jutott eszébe közbenjárni a patriarchátusnál, hogy ezen egyházmegyékbe szerb püspököket neveztesse ki, hogy itt is szerveztesse szerb egyházközségeket és szerb iskolák. Ignatyiev tábornok husz éven át volt orosz nagykövet Konstantinápolyban és a portánál nagy befolyással bírt; ez idő alatt igen sok bolgár lett püspökké a bolgár egyházmegyékben; ez idő alatt létesült a bolgár exarchatus és a bolgár hierarchia; de ezen idő alatt egyetlen egy szerb sem lett a szerb egyházmegyékben püspökké, hogy a szerbség érdekében valamit tehessen, t. i. a szerb iskola és kultúra érdekében. Akinek ez inycere van, az tekintse az egész dolgot pusztá véletlennek, de akinek józan és egészséges esze van, annak be kell látni, hogy ez számítások ment, még pedig az orosz politikának taktikája szerint, a szerb nemzet ellenében. Ignatyiev tábornok fejte a konstantinápolyi patriarchátus a bolgárok javára mindaddig, míg a görög királyság erősen nem figyelmeztette a patriarchátus, miszerint az orosz diplomácia oda törekszik, miszerint a bolgár egyház a konstantinápolyi patriarchátustól készül elválni, amely azután nagyon is átlépné a bolgár nemzet etnografiai határát. Mikor Ignatyiev látta, hogy törekvései hajótörést szenvednek, akkor a bolgár püspökök révén erősen követelte a portától a bolgár exarchatus felállítását. Erre már a szerb regenség is felébredt mely álmából, mert kezdtek belátni, mily nagy veszély fenyegeti a szerb nemzet jövőjét, ha a bolgár exarchatus létrejön orosz értelemben véve és azért utasította konstantinápolyi követét, hogy jelentse ki Ignya-

fiévek a szerb nemzet ez ijedelmét, mely a felállítandó bolgár exarchatus létrejöttével életbelépné, mert ezáltal a szerb egyháztörténeti és etnografiai határát tüllepné. A szerb regenség egészen helyesen óhajtotta, hogy állítsa fel a régi patriarchatusok a maguk régi határgyátief a portánál, hogy a szerb egyházmegyékbe szerb püspökök neveztesse ki, a belgrádi metropolita ellenjegyzésével. De Ignatyiev tábornok egyetértve a szent akart tudni. Ez nem időszerű — mondá ő — ez a porta és bolgárokat egyenlőkére fogja birmi, ennek nem szabad lenni, hanem a szerb maradjanak semlegesek és várjanak kész dologra. És a szerb kormány ismét kódyva Oroszországra, várván tőle a kész kalácsot, a melyet majd a szerbök által félvezettetni, támasz exarchatus felállítására — Ignatyiev érteleme szerint — rályás s tiltakozásukat nyújtották be a portánál. De Szerbia nem mert hivatalosan sem a portánál, sem a patriarchátusnál tiltakozni, azért a bolgár exarchatus felállításánál Ignatyievnek büntásra lett és emiatt a szerb nemzet jövőjét mintegy aláasta.

Nem állítjuk, hogy Szerbia erősen tiltakozása a portánál vagy a patriarchátusnál megakadályozhatta volna az események fejlődését, amely az orosz védelem és pártfogás alatt oly nagyon előrehaladt, de nem lehetett volna mondani, hogy Szerbia a bolgár exarchatus felállítását egykedvűen nézte. Ignatyiev Bécsben fiatal szerb tanuló előtt a következőleg nyilatkozott, hogy éppen ő volt az, aki nem engedte meg a szerbök tiltakozását érvényre juttatni, hogy így a szerbök tiltakozását egy ballépéstől. Ezen állítása az igazi farizeusi ravaszság. Végre a hatalmas orosz befolyás mégis kieszközölte az ottomán portánál a bolgár exarchatus felállítását, amely a török szultán által 1870-ik évi február 28-án kiadott firkán szerint létre is jött.

(Vége köv.)

Szalay György.

Jegyzőink és a közigazgatási reform.

(Vége.)

A községjegyzői minősítésnek a leírt módon való emelése által nemcsak az válnék lehetővé, hogy a községi adminisztráció vezetése avatott kezre bízandó, de lehetővé tétetnek az is: hogy a közigazgatás egyéb ágazataiban szervezett hivatali állások is, a községjegyzői pályán már gyakorlatilag működő segélyjegyzőkkel töltsenek be, a mi nemcsak az illetők előmenetelét biztosítja, de egyúttal a közigazgatás számára hivatott munkaerőt is szerezne.

Átmeneti intézkedésül azonban ki volna mondható, hogy mindazok, kiket a magasabb minősítést megállapító alkalmazásban talál, a jegyzői tanfolyam hallgatására jogosítják.

Ami szervezetszerűség, mely községeinket a vármegyékkel a községközponttal összekötésben tartja, bizonyos tekintetben sorsuk közösítését is feltételezi.

A közigazgatást munkáló egységes közreműködés csak úgy képzelhető, ha az azt eszközölő tényezőket ugyanazon célok vezérik, ha azokat ellentétes érdekek nem befolyásolják, milyenek sok tekintetben ma is egyfelől az állam, másfelől a megyék és községek között egymást keresztezik.

Eddig is nagy részben községeinkben az ügymenetet az tette selejtesse, hogy az executivának legelső fokára történt alkalmazásánál, a községi jegyzőnek kötelességükkel szemben bűntől ellentétül sokszor az engedékenység álláspontjára kelle helyezkedniök.

Hogy ez elkerültesse, első sorban a községi jegyző ma divó választása volna a főispán által való kinevezéssel fölelerendő és másod sorban a bírák és a jegyzők hivatali viszonya volna a hatáskör szoros meghatározása és szétválasztása mellett okzerűen megoldandó s a községi jegyző részére, a megfelelő szolgálati pragmatika megalkotandó.

A jegyzőt jelenleg a főszolgabíró által jelöltékből a képviselőtestület választja.

Tagadhatlan, hogy a választás ezen módja nagy haladás a régi községi törvénnyel szemben, mely a jegyzőválasztást a választók összességére bízta, de ezen novelláris rendelkezés sem nyújt elég biztosítékot az iránt, hogy a választás sokféle befolyásoknak kitéve ne legyen, sőt — hogy az illető képviselőtestület tagjai a választás előtt sok olyan tiltott dolog iránt fogékonyak, a mely a választás tisztaságára eltörölhetetlen foltot ejt.

Emberek vagyunk és gyöngöségeink ott nyilvánulnak legerősebben, a hol az elme pallérozottsága hiányos s a hol ennek következtében az erkölcs is gyakran a szel. védély rabjává lesz.

Igénytelen nézetünk szerint tehát sokkal célravezetőbb volna a községi jegyzőt az alispán hármas kijelölésére a főispán által kineveztetni s ezzel a választással gyakran jelentkező corruptiónak örökre elejét venni, egyúttal pedig kimondani, hogy a kinevezett jegyző akarata ellenére más községbe át nem helyezhető.

Lehet, hogy e kérelmünk a közszabadság szempontjából tekintve, talán retrograd irányúnak fog tekintetni, de előttünk a jó községi adminisztráció eszményképe lebeg, ez pedig — okulva a multakon — azon meggyőződést érlelte meg bennünk, hogy a községi jegyző kineveztetése sokkal több garantiát nyújt, mint a mai választási rendszer, mert ugy az alispán, mint a megye első tisztviselője, valamint a főispán sokkal magasabbban és sokkal távolabb állanak, sem hogy a kijelölendő és kinevezendő egyén helyes megválasztására nézve tett intézkedésekben meg ne lehetne nyugodni.

De a kinevezés ténye más tekintetben is jótékony hatású, mert a közigazgatási tisztviselőt lefelé függetleníti és rendelkezési erejét fokozza.

Attérve a bírák és jegyzők fentebb már érintett közszolgálati viszonyának okzerűbb megoldására, lehetetlen, hogy azon sok részben megalázó állapot, melynek az iskolázott jegyző értelmi fölénye dacára is, bírójával szemben alá van vetve, bűntől ne hasson a közigazgatásra, a jegyzőt pedig hivatása betöltése közben el ne kedvetlenítse.

A községi bírák mai merőben céltévesztett s helytelen alapokon nyugvó, a községközpontban pedig imperceptibilis eredményű intézménye, a közigazgatás igényeinek kielégítésére semmiképen sem alkalmas. Értelmük fejletlensége s műveltségük hiánya miatt a közigazgatás keretében a végrehajtó hatalom öntudatlan eszközeivé válnak: mint ilyenek is lanyhák s a községi lakosokhoz szövedő számtalan érdekszálaik folytán erőlyes eljárásra képtelenek.

Ezen alapon megfigyelt körülménnyel a községi közigazgatás reformjánál — igénytelen nézetünk szerint — minden esetre számot kellene vetni, még pedig leghelyesebben ugy, hogy az adminisztráció, mint ez már fentebb is érintett, a maga egészében egy vezető és e vezetésért szigorúan felelős kézbe, a jegyző kezébe tétessék le, mert kétségtelen, hogy a jelenlegi állapot tarthatlan s annak jelzett módon való megváltoztatása méltányossági és pénzügyi szempontokból, de legfőképpen az állami adminisztráció érdekében nagyon kívánatos.

Kötelezve érezzük magunkat ez alkalomból azon visszás állapotra utalni, mely sok megyében és községben, a jegyző mellett alkalmazandó munkaerőre, az u. n. segélyjegyzőkre nézve a községi közigazgatás nem esékly hátrányára lábra kapott.

Ezen visszásság abból áll, hogy a községi jegyzőtől, dacára annak, hogy munkája folytonosan szaporodik, a szükséges munkaerő megtagadatik s így odakényszerül, hogy felelőssége érzetében segédet saját, többnyire vajmi szerény fizetése terhére kénytelen tartani.

Községeink túlnyomó része e tekintetben rendkívül szűkkeblű és sajnosan tapasztalható az is, hogy e tekintetben a jegyző ott sem részesül kellő támogatásban, ahol e súlyos bajára joggal várhatna orvoslást, t. i. a törvényhatóságok egy részénél, melyek alispánjai a számtalanszor ismételt és mindenkor alapon indokolt kéréseket a községi ügyvitel nagy hátrányára kellően nem méltatják.

Fölötte kívánatos tehát, hogy a községi közigazgatás jövő rendezésénél e súlyos baj orvosolassék s a községi jegyzők országszerte rendszeresített segélyjegyzőkkel ellátassanak; ott pedig, ahol jegyzői irodák nincsenek, ilyenek berendeztessenek.

Községi közigazgatási szervezetünk egyik legégetőbb hiánya a kisközségek mai adminisztrációjában található föl.

A körök helytelen s a közigazgatás érdekeit mellőző beosztása s a hiányzó munkaerő azt eredményezik, hogy e körök igazgatása a lehető legnyomorúságosabb s nem ritka eset, hogy e szomorú viszonyoknak nemcsak az állam érdeke, de az alkalmazott körjegyző is, minden igyekezete dacára, áldozatul esik.

Igénytelen nézetünk szerint ezen valóban tarthatatlan állapotokon okvetlenül segíteni kell és lehet is, oly módon, ha a kisközségi körök területi beosztása országszerte ugy fog megtörténni, hogy azok helyes adminisztrációja szemben a tér- és időbeli akadályokkal, lehetővé tétetik, a körjegyzők pedig teljesen minősített és megbízható munkaerővel fognak elláttatni.

E tekintetben a legnagyobb hiány országszerte abban nyilvánul, hogy a körök helytelenül vannak beosztva, aránytalanul nagyok, a körjegyző pedig véges emberi erővel magára hagyatva, megbízható és elegendő személyzet nélkül, legjobb akarata mellett sem képes a közigazgatás számtalan és sokféle elágazó teendőit ellátni.

Ilyen súlyos viszonyok között éppen nem esoda, ha a kisközségek adminisztrációja ki nem előgít és oly sok és alapos panaszra szolgált alkalmat.

Fölötte kívánatos volna tehát, ha a kisközségek jelenlegi adminisztratív szervezete minden irányban alapos vizsgálat tárgyává tétetnék s a helyszínen jelentkező hiányok, az általunk javasolt módon gyökeresen orvosoltatnának.

Kötelességünknek tartjuk ez alkalommal a magas kormány és a törvényhozás figyelmét azon szomorú anyagi helyzetre irányozni, melyben a községi és körjegyzők az ország felső megyéiben és a királyhágon túli rész számos községeiben sínlődnek.

Méltányosnak tartjuk tehát, hogy a községi jegyzők, kik a magyar államnak ép oly fontos és szükséges munkásai, mint a közigazgatás bármely functionáriusa, országszerte az állásuk- és munkakörüknök megfelelő s a tisztességes megélhetést biztosító fizetésben részesítsenek. Egyúttal a törvényben kérjük kimondatni azt is, hogy a község köteles legyen a jegyző elhunytá esetén özvegyének vagy árváinak félévi fizetését temetkezési járulékul kiifizetni.

A községi jegyzői-kar minden irányban oda törekszik, hogy szellemi ereje és munkaképessége fokozódjék, mert ez által hiszi a rendeltetésével járó munkakört minél jobban és hűvebben betölthetni, nem tekinthető tehát szerénytelenségnek azon jogosult óhajtnak, hogy azon súlyos felelősséggel járó nehéz szolgálatért, melyet a község jegyzői-karnak az állam és a községek részére teljesíteni kell, országszerte a megélhetés mai viszonyainak megfelelő fizetés biztosítsassék részére.

De nemcsak a jegyzői fizetésnek, az életviszonyoknak s az állás terheinek megfelelő megállapítása, hanem kiszolgáltatásának módja is egyike azon föladatoknak, melyeknek megoldása az életbeléptetendő reformok sorába illesztendő.

Köztudomású, hogy a községi pénztárak, különösen a tavaszi és nyárelői évszakokban a szükségleteket fedezni képtelenek s így a községi és körjegyző kérdemelt fizetését sem képesek kiszolgáltatni.

Számtalan eset igazolja, hogy e pénztárak üres volta miatt a községi jegyzők nagy része — sok helyütt évről-évre — kielégítetlenül marad s így, miután fizetésénél egyébre alig támaszkodhat, saját személyének és családjának főtartarthatása végett adósságha keveredik s nem ritkán az uzsora áldozatává lesz.

Ezek tények, melyeken erőt venni sok helyütt lehetetlen. Okai ismeretesek, de megszüntetni azokat még ugy sem lehet, ha a künnlévő pótdátortozások behajtása a legkérelmetlenebb végrehajtással kíséreltetik is meg, mert az adózó nép szegénysége, helyelkülözöl nyomora, a könyörtelen végrehajtás célját is meghusítja.

A községközpont s a községi jegyzők érdeke tehát egyaránt azt kívánja, hogy fizetések rendes időben való kiszolgáltatása minden esetben a megfelelő törvényes eszközökkel biztosítva legyen.

Vége kénytelenek vagyunk még azon elszomorító állapotra utalni, melyben a községi és körjegyzők nyugdíjazási ügye az ország még számos megyéjében sínlődik.

HIRDETÉSEK.

7991. szám.
kig. 1890.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye kuljai járásba kebelezett Kis-Keér községben megüresedett községi jegyzői állás betöltésére pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt nyelvismereteiket is igazoló pályázati kérvényeiket hozzám **folyo évi november hó 14-ik napjáig** annál is inkább adják be, mert a később beérkezett pályázatokat figyelembe venni nem fogom.

A betöltendő jegyzői állással szabályrendeletileg a következő javadalmazás jár, ugyneint:
1. 400 forint készpénz fizetés;
2. 15 métermázsza buza, 3 öl kemény tűzi fa;
3. 2/3-ed urbéri telekfeld, kukoricás kert és szérű haszonélvezete adó teherrel;
4. Szabad lakás, annak jó karban tartása kötelezettségével.

Kulán, 1890. évi október hó 28-án.

Főszolgabíró hiv. távol:

Soós Gábor,
szolgabíró.

3-1

5535. sz.

1890.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járáshoz tartozó Szeghegy községben üresedésben levő állatorvosi állás betöltése céljából pályázatot nyitattik:

1. Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból fizetve évi 225 frt.
2. Minden megbetegült gyógykezelt állat után 20 kr.
3. Mint vágó biztos külön szabályrendeletileg megállapított díjazásban részesül.

(Megjegyeztetik, hogy Feketehegy községben állatorvosi állás rendszeresítve nincsen, e község pedig Szeghegy közvetlen közelében fekszik.)

Felhívom a pályázni szándékozókat, miszerint folyamodványukat, erkölcsi és német nyelvben jártasságukat igazoló bizonylattal felszerelve, hozzám, **folyo évi december hó 25-éig** annyival inkább nyújtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vételni nem fognak. Választási hatánap utólagosan fog kitézteni. Topolyán, 1890. évi október hó 19-én.

Császár Péter,
főszolgabíró.

3-3

635. sz.

tkv 1890.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. adókinestár végrehajtónak Mijatov Jován ó-szivaci lakos végrehajtást szenvedő elleni 97 frt 22 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíró) területén lévő, Ó Szivac határában fekvő és az ó-szivaci 78. sz. tjkvben egyedül a végrehajtást szenvedő Mijatov Jován nevű álló 78. helyrajzi, 715. ö. i. sz. ház és udvarra az arverést 414 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi december hó 29-ik napján délelőtti 10 órakor Ó Szivac községhezánál megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Zomborban, 1890. évi július hó 18-án.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Sztojkovits György,
kir. trvszéki bíró.

6628. szám.

kig. 1890.

Pályázati hirdetmény.

Hódságh községben elhalálozás folytán megüresült szülésznoi állásra pályázatot nyitok s felhívom azokat, kik ez állásra pályázni óhajtanak, hogy szülésznoi oklevéllel s a német nyelv ismeretét tanúsító bizonylattal felszerelt kérvényeiket **november hó 10-éig** nálam nyújtsák be.

A javadalmazás áll 70 frt évi fizetésből, ugy minden szülési eset után az egyesek által fizetendő 1 frt 50 kr díjazásból.

Hódsághon, 1890. évi október 24-én.

Vissy József,
főszolgabíró.

Két 7 éves kocsiló olcsón és kedvező feltételek mellett eladó, hol? megmondja a kiadóhivatal.

3-3

Lakás változtatás.

Tisztelettel alulírott értesítem a n. é. közönséget, hogy rendelő intézetemet a Basa-utca a gimnázium mellett helyeztem át és d. e. 9-12-ig és d. u. 2-4-ig rendelek a következő bajok ellen:

I. **Szaj- és fogmütéteket** végezek, nevezetesen: **foghúzást és fogtöréseket fájdalom nélkül, kiténő műszerekkel és anyaggal.** Egyes **műfogakat**, valamint egész fogsorokat a szájürbe alkalmazok, úgy hogy a valódi fogaktól meg nem különböztethetők és azok működését teljesen pótolják.

II. **Torok- és gégebajokat**, a **legszorosabbakat** is u. m. difteritist és torokgyíkot szakavatott és hatékony eljárással, ha kell, **műtét** útján, mely sok esetben életmentőleg hat.

III. **Fül- és szembántalmakat** u. m. **hallási és látási zavarokat**, mindenmemű **gyuladást**, **szürke hályogot** és minden e szakokba vágó műtétet végrehajtok.

Bátorkodom még megjegyezni, hogy készültésemet az orvosi tudomány mai színvonalára törekedtem emelni és gazdag **tapasztalatokkal** és **nagy műszertárral** rendelkezve, alapos és megbízható orvosi segítyt és tanácsot nyújthatok.

Dr. Szabó Sándor,
specialista orvos.

2-1

A felséges királyi család kedvenc itala.

KRONDORFI SAVANYUVIZ

a t. közönség figyelmébe ajánlatom mint a létező legkitünőbb savanyuviz,

kitünő borviz.

Nagyhatású gyógyital a légzési-, emésztési- és vizezőszervek hurutos bántalmainál, általában mindazon esetekben, melyeknél orvosi rendelet szerint **SAVANYUVIZ** használandó.

Magyarországi főraktár:
Bauer Lajos és testvére,
Budapest, V. Arany-János utca 9.

Kapható a zombori kerületi raktárban **id. Goldfahn Lipótnál**, esendes-utca 121. sz. Azonkívül **Gallé Emil** gyógyszerárában, **Falcione Gusztáv, Heindlhofer Robert** és **Czvetkovits Koszta** uraknál Zomborban.

A felséges királyi család kedvenc itala.

3509. szám.

kig. 1890.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásba kebelezett Ó-Szivac községben 500 frt évi fizetéssel javadalmazott segédjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitattik.

Felhívom a pályázni óhajtok, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. § a értelmében, valamint a német, ugy lehetőleg a szerb nyelv tudását igazoló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket **folyo évi november 16-áig** annál is inkább nyújtsák be, mert az utóbb érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak. Zombor, 1890. október 23-án.

Poppovics Dnsán,
főszolgabíró.

3-2

Részletfizetésre is kedvező feltételek mellett.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a legkedveltebb **Wiese-féle tűz- és betörés elleni pénztáraknak** (Cassa) egyedüli elárúsítását Bács-Bodrogh vármegyére átvettük és azokat gyári áron ajánljuk.

Tisztelettel
Weidinger S. és Zs.
Zomborban.

Részletfizetésre is kedvező feltételek mellett.

Bérbeadási hirdetmény.

Alulírott birtokosnő kiadja a moholyi határban fekvő 243. szóval kétszáznyvenhárom kat. hold és 8 ölből álló, házilag kezelt szántóföldjét, gazdasági épületekkel, őszi vetéssel és felszereléssel **1891. január 1-től 6-9** egymás után következő évre.

Bővebb értesítést alulírott szolgáltató. Moholy, 1890. október 27-én.

Szőke szül. Kerítés Ilona.

3-1

Zombor, 1890. Bittermann Nándor könyv- és könyvendéjéből

A községi törvény életbelépte óta innen-onnan két évtized múlt el s noha ugy a régi, mint az új községi törvény világosan kifejezett intenciója, hogy a községi jegyzők nyugdíjalapja minden megyében megalkottassék, még nagy azon törvényhatóságok száma, ahol e nyugdíjalapnak nyoma sincs, megteremtésére a jegyzői-kar számtalan kérése dacára, még csak kezdeményező lépések sem tettek, míg ismét sok megyében az alap kezelése és gyümölesztetése ellen az érdekeltek sok jogos kifogást emelhetnek.

Nem szükséges bővebben indokolnunk azt: mennyire kívánatos, hogy a magas kormány ezen a községi törvény határozott rendelkezésével merő ellentétben álló helyzetnek véget vetni méltóztassék.

A magas kormány és a törvényhozás bölcsesége atyai jóindulattal gondoskodott arról, hogy a községi és körjegyzők agg napjaikra országsszerű megérdemelt nyugdíjban részesíttessenek.

E magasatos gondoskodás dacára a törvény rendelkezésének számos megyében 1876-tól maig sincs elég tőve és nem is lesz mindaddig, míg a magas kormány kegyes nem lesz a községi jegyzők kinevezésével egyidejűleg azok nyugdíjigényeit is szerzett jogaik épségben tartásával rendezni, s a megyékben kezelt alapokat állami kezelés alá venni.

A tiszteletteljesen előadottak után még esupán azon visszás helyzetre kell utalnunk, mely abban áll, hogy jelenlegi feyelmi eljárásunk mellett tényleg megtörténik, hogy a közigazgatási bizottságban a vádló és bíró egy személyben ítéli a közigazgatási tisztviselő fölött, ami minden joggal és igazsággal ellenkezik s az ember gyarlóságánál fogva a gyakorlati életben nagyon eszomorító tények szülőkké válik.

Nézetünk szerint e súlyos jogtalanságon ugy lenne segítve, ha a feyelmi ügyek elintézése harmadfokban egy, a föllitandó közigazgatási bíróság független tagjából alakítandó feyelmi tanácsra bízánk, olyformán, hogy a főszolgabíró rendbirságolási joga meghagyatván, súlyosabb beszámítás alá eső vétség esetében az előnyomozást a főszolgabíró vagy az alispán teljesítse s ő legyen jogosítva az elsőfoku feyelmi határozat meghozatalára.

Másodfoku határozatok meghozatalára a közigazgatási bizottság feyelmi választmányja volna kijelölendő, azon változtatással, hogy e választmányban az alispán, az általa hozott elsőfoku feyelmi határozatok tárgyalásában részt nem vehet.

Ezekben batorodik Magyarország községjegyzői-karának egyeteme mindazon kérelmeket tiszteletteljesen előterjeszteni, melyek teljesítésétől — szerény nézete szerint — az állami és községi adminisztráció javulása s azzal együtt az ország községjegyzői-karának boldogulása függ.

A közönség köréből.

Még egy nyílt szó.

A „Bácska“ f. hó 14-én megjelent számában nyílt felhívást intéztem ut. Százmán Károly petroszellői segédlelkész urhoz, melyben arra kértem őt, legyen szives megmondani: csakugyan ő írta-e a „Bácska“ 75. számában megjelent, engem támadó s „Egy tanító“ aláírással ellátott cikket?

Felhívásomra sem nt. Százmán Károly ur, sem pedig az „Egy tanító“ nem szólt egy szót sem. — Ez jellemzi a cikkben mondottaknak igazságát. Az „Egy tanító“-ban nem volt annyi erkölcsi bátorság és férfias önérzet, hogy szaraiért nyíltan is helyt állni merjen.

Nt. Százmán Károly ur hallgatása végtelenül furesa. Ha ő írta a cikket és ha illetéketlen támadását helyesnek gondolta, nyíltan is bemutathatta volna becses személyét. Ezt így kívánja a férfias önérzet. Ha pedig a cikket nem ő írta, annál inkább illet volna szólnia. Ezt a társadalmi érintkezés legprimitívebb szabályai követelik. Ennyi figyelmet az ő reverenciája velem szemben mindkét esetben nagyon is tanúsíthatott volna.

Amde Százmán ur a férfias nyíltságot másképp fogja föl. Alnév alá bujik és „Egy tanító“-nak nevezi magát, hogy ezzel a közönséget félrevezesse. Ir olyan dolgokat, melyeknek valótlanágáról maga is meg van győződve, kockázatot nevétséges következtetéseket, sérteget és gyanúsít s teszi mindezeket — **teszt!** S ha aztán nevént szólítják, hát — **fül!** Biz ez nagy vitézség!

Más módon akartam a cikk sértéseit megtorolni és a nyulat a bokorból kiugrasztani. De miután Százmán ur ma előttem a cikk apaságát beismerte, s a dolgot olyan könnyen magyarázta, hogy szinte megsajnáltam, elallok szándékomtól, nem annyira Százmán ur miatt, hanem inkább azért, mert nem akarok másoknak kellemetlenségeket okozni.

Ami történt, történt. Azoknak, kik azt hiszik, hogy ugy van jól, ahogyan történt, legyen a hitük szerint. Nem bolygatom a dolgot tovább, hanem azt elvárom, hogy nekem is békeség bagyassék, nehogy kénytelen legyek valakinek a történetét megírni.

Nt. Százmán Károly segédlelkész ur, a ki eddig vitézül hallgatott, ezentul bátran hallgathat. Ezt ajánlom neki!

Ezzel a nyilatkozattal tartoztam önmagamnak és ószintén óhajtom, hogy további nyilatkozatra ne legyen okom.

O-Beesén, 1890. okt. 28.

Szűcs János,
ó-beesői tanító.

N a p t á r.

Október.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
31 Pént.	Farkas	Ref eml. ü.	19 Joel pr.
1 Szom.	Mindszent ü.	Mindszent	20 Artemius
2 Vas.	E 23 Tóbiás	E 22 Tób.	21 G 22 Hilar
3 Hétfő	Halott. eml.	Hubert	22 Albert
4 Kedd	Bor. Károly	Blandin	23 Jak. ap.

Felalós szerkesztő:

BITTERMANN NÁNDOR,

laptulajdonos és kiadó.

XIII.

ELC

Egész év

Fél év

Negyed

A lap sze

küldemény

nek, any

donost

Egyes szám

A „B

A mai s

kesztést; e

melyek elől

sőt tartozásna

viden, de ha

Megkönn

— nem tek

13 évi femáll

a közélet hián

nehezíti munk

nem illehet

lommá a lap

tüzi ki nehéz.

A lap me

delmeket, mely

alatt tisztessg

szerzett, illev

általa képviselt

ismeri a közön

kélya a közlis

a lap megtere

István Lajost

héz pillanatába

Kitűzött f

elé tette kész

A „Bácska

követni.

A jelenleg

mot, az abban

gyarország áll

csak üdvösekné

hanem meg'vu

intézésére meg

keresztül is vin

S miután j

liberális politiz

ságát fokozatos

„Bácska“ a k

életében támoga

kik nemcsak C

akik a magyar

méltó képvisel

A végfelbo

magában rejtő

lesz közünk, m

ben is nem sok

jelölést nem ig

maga magának

A „BA

Ujabl

Föl, a napj

S a mint a

Ez éles öpön

Részket belé.

Ujardal bir

Süvöltésén a

S költészet egy

Pacsirta-dal.

És fölöt a gy

Emlékezem!

Hogy elsöltit

Ésdő szavamra

„Most iskolát

Ha vissza jös

Folytathatod a

— De a z a z

És fölöt később

Emlékezem! Em

Az ifjuság oly

Talán a legszebb